

ORGANISEER EEN DUURZAAMHEIDSMARKT

INSTRUCTIES

Introductie

Iedere gemeente is anders. Misschien is er één grote energiecoöperatie actief of zijn er juist veel kleinere buurtinitiatieven heel lokaal bezig. In ieder geval zijn er overal meer dan voldoende duurzame initiatieven die graag in het zonnetje gezet worden. Een duurzaamheidsmarkt is een laagdrempelige en leuke manier om bewoners kennis te laten maken met alles wat er speelt op duurzaam gebied in de gemeente of regio.

Onderstaande instructies geven in het kort een beeld van hoe jij het organiseren van een duurzaamheidsmarkt kunt aanpakken in jouw gemeente. Je kan het eenvoudig houden door een aantal (sta)tafels in de entreehal van het stadhuis of de plaatselijke gymzaal te plaatsen. Of je kiest voor een groter evenement, met echte marktkramen, catering en een feestelijke opening door de wethouder.

Kies een vorm die bij jouw organisatie en capaciteit past. Maar een ding is in ieder geval zeker: het organiseren van een duurzaamheidsmarkt doe je samen. Zoek de samenwerking op om een mooi aanbod van initiatieven te laten zien en een breed publiek te trekken.

Instructies voor het organiseren van een duurzaamheidsmarkt

Start de voorbereidingen voor een duurzaamheidsmarkt ruim op tijd. Het is aan te raden twee a drie maanden van tevoren te beginnen. Vooral het vastleggen van de locatie en het organiseren van alle benodigde faciliteiten kost veel tijd. Wanneer je een vergunning moet aanvragen, onderzoek dan van tevoren welke termijn hieraan verbonden is. Meestal wordt een vergunning binnen 6 tot 8 weken afgegeven. Aan een vergunning zijn altijd kosten verbonden.

Doel en doelgroep bepalen

- Doel: bewoners informeren en inspireren over duurzaamheid, energiebesparing en lokale initiatieven
- Doelgroep: inwoners van alle leeftijden (inclusief gezinnen met kinderen), met weinig tot veel voorkennis
Het is mooi wanneer de bezoekers van de duurzaamheidsmarkt een afspiegeling zijn van de gemeente waar de markt georganiseerd wordt. Besteed aandacht aan doelgroepen die van nature niet meteen een duurzaamheidsmarkt zouden bezoeken
- Karakter: laagdrempelig, positief, interactief en herkenbaar

Datum, locatie en tijd vastleggen

- Kies een zaterdag of zondagmiddag tijdens de Klimaatweek
- Locatie: een centraal plein, stadhuis, dorps huis, schoolplein of park – bij voorkeur buiten met mogelijkheid tot overdekking bij regen
- Denk aan toegankelijkheid (voor rolstoelen, kinderwagens) en voorzieningen (toiletten)
- Check of je een vergunning nodig hebt. Voor een openbare locaties zoals een plein is dit vaak wel het geval
- Denk na over de op- en afbouwfase. Is de locatie gemakkelijk te bereiken voor auto's die komen laden en lossen?
- Ga na hoe het zit met de stroomvoorziening ter plekke
- Organiseer je een grote markt? Vergeet dan ook niet na te denken over wat te doen bij calamiteiten (vluchtroute, EHBO, toegankelijkheid voor de hulpdiensten)

Betrokken partijen uitnodigen voor deelname

Wanneer de locatie is vastgelegd, heb je ook zicht op de hoeveel beschikbare ruimte. Je weet dan voor hoeveel standjes er ongeveer plaats is. Begin vroeg met het uitnodigen van partijen. Je kan denken aan

- Gemeente – energieadvies, subsidieregelingen, isolatieacties, vergroening en klimaatadaptatie

KLIMAATWEEK

- Lokale energievoerders – collectieve opwekprojecten met zon of wind, collectieve warmteprojecten, energieadvies en energiecoaches
- Lokale ondernemers – duurzame producten, slim hergebruik en circulaire stromen, aanbieders van diverse verduurzamingsmaatregelen zoals isolatiemateriaal of zonnepanelen, lokaal geproduceerde voeding
- Verenigingen en stichtingen – zoals Repair Cafés, buurtinitiatieven, kringloopwinkel

Nodig breed uit. Laat partijen zich inschrijven via een eenvoudig formulier, bijvoorbeeld Google Forms. Geef in de uitnodiging duidelijke richtlijnen mee voor wat ze kunnen inbrengen (infostand, demo, miniworkshop).

Zorg voor een evenwichtig aanbod van duurzame initiatieven. De duurzaamheidsmarkt heeft als doel de bezoeker breed te informeren. Zorg voor een goed evenwicht tussen informatiestands en stands waarbij iemand een product of dienst aanbiedt.

Opzet van het terrein, inclusief faciliteiten

- Maak een plattegrond met standplekken, kinderhoek, foodtrucks/koffiestand, podium of demoplek
- Overleg met de locatie over de beschikbaarheid van tafels, stoelen, kramen, stands. Maak gebruik van wat er aanwezig is en huur de rest van de materialen tijdig
- Maak duidelijke afspraken over de opbouw- en afbouwfase. Zorg dat alle leveranciers weten wanneer zij verwacht worden voor de op- en afbouw
- Maak een plan voor de elektriciteit. Zorg dat je tijdig van tevoren weet welke stands stroom nodig hebben, zodat dit van tevoren geregeld kan worden
- Denk aan bewegwijzering, banners, afvalpunten en EHBO-post
- Maak een uitgebreid draaiboek voor de op- en afbouw van de duurzaamheidsmarkt, zodat iedereen weet waar hij/zij aan toe is

Activiteiten voor kinderen

Voor een breed publiek is het belangrijk dat kinderen zich kunnen vermaken. Een aantal ideeën:

- Knutseltent: vogelhuisjes maken, hergebruik knutselen, zaadbommen rollen
- Speurtocht over duurzaamheid (langs de stands)
- Springkussen / klimwand / bakfietsritjes
- Educatieve workshops: zonneauto bouwen, mini-weerstation maken. Kijk voor inspiratie ook bij de plug-and-play over water en klimaatadaptatie (nummer 7)
- Kindertheater of poppenkast met duurzaamheidsverhaal

Aankleding en sfeer

- Gebruik vrolijke vlaggen, planten, picknickbanken, muziek (bijv. live akoestisch)
- Denk aan duurzame catering: lokale foodtrucks, vegetarisch aanbod, kraanwater
- Zorg voor herbruikbare bekertjes of statiegeldsysteem

Communicatie en promotie

Start de communicatie rondom de duurzaamheidsmarkt minimaal 4–6 weken van tevoren. Je kan denken aan:

- Flyers in bibliotheek, scholen, winkels, huis-aan-huis
- Berichten via social media (Facebookgroepen, Instagram, LinkedIn), maar ook via lokale What's app buurtgroepen
- Neem de aankondiging mee in de nieuwsbrief van gemeente of coöperatie
- Zorg voor een toolkit waarmee alle deelnemers aan de markt hun klantenkring kunnen wijzen op de duurzaamheidsmarkt
- Berichtgeving via de lokale huis-aan-huiskrant
- Het helpt wanneer je de markt een aantrekkelijke naam geeft, die blijft hangen

Op de dag zelf

- Zorg dat er op de dag zelf één coördinator is die het overzicht houdt
- Werk met een team vrijwilligers, die in je verschillende diensten laat werken zodat iedereen ook tijd heeft om zelf een rondje te lopen

KLIMAATWEEK

- Organiseer een check-in voor standhouders met plattegrond en instructie aan de start van de markt
- Organiseer een korte openingstoespraak door wethouder, dorpsraad of initiatiefnemer
- Leg je oor gedurende de dag overal te luisteren. Vang feedback op en indien nodig, handel daarna

Afronding en evaluatie

- Zorg dat je een team hebt klaarstaan om af te bouwen en samen op te ruimen (breng afvalscheiding onder de aandacht!)
- Laat de locaties netjes en in originele staat achter
- Stuur een bedankmail en korte evaluatie aan deelnemers
- Verzamel foto's, feedback en leerpunten voor volgende editie
- Overweeg een verslagje of mini-video om na afloop met iedereen te delen